

Ημ

Δευτέρα 11 Μαΐου 1992 ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

9

Ανάλυση

στα γεγονότα

ΑΒ

Ξανά διάκριση σ' «εθνικόφρονες» και «μιάσματα»;

«Θέλω να πολεμήσω τουλάχιστον με λόγια κι αν ευτυχώς και με έργα όλους όσους καταπολεμούν τη σκέψη...».

ΛΟΡΔΟΣ ΜΠΙΑ ΎΡΟΝ: «Δον Ζουάν»

ΝΑ ΒΑΛΕΙ Ο Θεός το χέρι του και να πάνε όλα κατ' ευχρήν με τα Σκόπια, τώρα που ο κόμπος έφτασε στο χτένι. Διαφορετικά, αλίμονό μας...

Το χειρότερο δεν είναι αυτό, που ήδη έχουμε πάθει, με τους «λανθασμένους χειρισμούς»: Οτι, τόσους μήνες τώρα, χάσαμε πολύτιμο χρόνο κι αποπροσανατολιστήκαμε. Οτι αναζητούμε τον μέγιστο εχθρό σε κάποιους από τους ομόρους φουκαράδες του Βορρά, όταν η εξ Ανατολών απειλή παραμένει μόνιμη και δεδομένη. Οτι απολογούμαστε κάθε τόσο, ενώ θα μπορούσαμε να πρωτοστατούμε, ως κατήγοροι, διεθνώς για τα δικαιώματα των μειονοτήτων. Οτι λουφάξαμε με τη γενοκτονία των Κούρδων, που όφειλε να κρατάει αμετακίνητα στο εδάφιο της διεθνούς κοινότητας την Τουρκία. Οτι ρίξαμε στο περιθώριο την ανοιχτή πληγή της Κύπρου. Οτι αντί να είμαστε, σε πρωταγωνιστικό ρόλο, παράγων σταθερότητας στα Βαλκάνια και φυσιολογική γέφυρά τους προς την Ευρώπη, ρίχνουμε λάδι στη φωτιά διακιν-

δυνεύοντας να γενικευθεί το ηφάιστειο και να επεκταθεί και προς Νότο. Οτι, ότι...

Το χειρότερο το έχουμε μπροστά μας: Μια δυσμενής για μας εξέλιξη στο θέμα των Σκοπίων στα κέντρα αποφάσεων της Δύσης, που λειτουργούν βεβαίως με τον ψυχρό υπολογισμό του κομπιούτερ και όχι με το σεβασμό στην ηθική και την ιστορία, θα μπορούσε να εκληφθεί, μέσα στο κλίμα που έχει καλλιεργηθεί, σαν **εθνική συμφορά**. Και, σε μια κοινωνία σε καθολική κρίση, οι συνέπειες θα είναι φοβερές. Μία απ' αυτές, ίσως η πιο επικίνδυνη, είναι ότι θα βρει πρόσφορο έδαφος να αναπτυχθεί σε απειλητικές διαστάσεις η **δημοκοπία**, που θα αναζητεί διεξόδους στον **εθνικιστικό παραλογισμό**. Με τα Σόφια - Σκόπια είναι τ' όνειρό μας. Με τη γαλανόλευκη στην Κορυτσά. Με το μαρμαρωμένο βασίλειά και την Κόκκινη Μηλιά...

ΓΙΑΤΙ ΤΑ ΛΕΜΕ όλ' αυτά; Γιατί είναι ήδη από τα πρώτα σημάδια ότι κάποιιοι επιδιώκονται συστηματικά στο παιχνίδι με τη φωτιά, εκμεταλλευόμενοι τη δικαίως οξυμένη εθνική ευαισθησία.

Μέσα στην τρυφήλη απραξία του ο έκπτωτος **Γλίξμπουργκ** ξανάδε τα οράματα του **Οθωνα** (1844) να μπει έφιππος και να στεφθεί αυτοκράτορας στην Πόλη. Πατενταρισμένοι χουνταίοι, υπόλογοι για **εθνική αναξιοότητα** με το μέγα έγκλημα της Κύπρου, βρήκαν την ευκαιρία να ξεμυτίσουν και κανονάρχουν τον εθνικό οίστρο. Κουμάσια του πολιτικού υποκόσμου, αμερικανοτραφή τρωκτικά και απόντες σε όλες τις εθνικά κρίσιμες στιγμές, λανσάρονται τώρα σαν υπερπατριώτες και συναγωνίζονται σε εμπρηστικά κηρύγματα. Ο **μεγαλοϊδεατισμός** δίνει και παίρνει στις τηλεοπτικές οθόνες, στα σχολεία, στους άμβωνες - κι εσχάτως στα δικαστήρια. Υψηλότονη η πατριδοκαπηλεία απειλεί να μας ξαναδιχάσει σε «εθνικόφρονες» και «μιάσματα», σε «υγιώς σκεπτομένους» και «αντεθνικώς δρώντες».

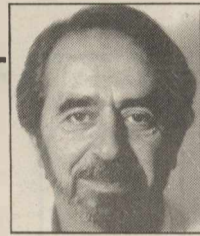
Και καθώς φωνάζει ο κλέφτης, κινδυνεύει να τρομάξει ο νοικοκύρης. Σπρώχνονται, ολόενα και περισσότερο, στο περιθώριο απλές αλήθειες, όπως:

- **Οτι ο πατριωτισμός** (όπως και η εθνική, η δημοκρατική και η κοινωνική ευαισθησία) δεν εκδηλώνεται περιστασιακά, με εξάρσεις. Είναι καθημερινή συμπεριφορά, είναι, με συνέχεια και συνέπεια, **στάση ζωής**. Και

- **Οτι στον αντίποδα** του πατριωτισμού, ο εθνικιστικός μεγαλοϊδεατισμός λειτούργησε καταστροφικά στην ιστορία του νεοελληνικού κράτους, το οποίο μάτωσαν για να ελευθερώσουν και θεμελιώσουν οι **Κολοκοτρώνηδες** και οι **Καραϊσκάκηδες** και όχι οι **Μαυροκορδάτοι** και οι **Κωλέττηδες**.

ΓΙΑΤΙ ΤΑ ΛΕΜΕ όλ' αυτά; Για να προκαλέσουμε την εισαγγελέα της έδρας στο Τριμελές Πλημμελειοδικείο Αθηνών, που πρότεινε πριν μια εβδομάδα να καταδικαστούν σε **τετράχρονη φυλάκιση χωρίς αναστολή** τέσσερις φοιτητές (**Μ. Καλογεροπούλου, Β. Σωτηροπούλου, Χ. Τσαμουρά και Σ. Μπουρνάζος**), γιατί μοίραζαν προκηρύξεις κατά του κλίματος πολέμου, κατά του ρατσισμού και της εθνικιστικής υστερίας. Την εισαγγελέα που υποστήριξε από έδρας ότι τα δικαιώματα των μειονοτήτων είναι σεβαστά μόνο «βάσει αμοιβαιότητας». Την εισαγγελέα, που χαρακτήρισε «εθνεγερτικό κάλεσμα για την προώθηση των εθνικών μας δικαιών», κηρύγματα ακροδεξιών εντύπων για «προσάρτηση τώρα της Β. Ηπείρου».

Τα λέμε για να προκαλέσουμε τους δικαστές του συγκεκριμένου δικαστηρίου (κατάδικασε τελικά τους τέσσερις νέους σε φυλάκιση 19 μηνών για διασπορά ψευδών ειδήσεων, πρόκληση σε διχόνοια και διατάραξη φιλικών σχέσεων με ξένα κράτη...), με την υπενθύμιση ότι οι **δικες σκοπιμότητες** ανήκουν στο παρελθόν: ότι δεν είναι φρόνιμο να προκαλούν τις μνήμες (σε κάθε σκοτεινή περίοδο της ιστορίας μας η κατάλυση των ελευθεριών και της δημοκρατικής νομιμότητας πέρασε και μέσα από τα δικαστήρια) ότι εκθέτουν ως θεσμό τη δικαιοσύνη, που δεν μπο-

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΟΤΣΗ

ρεί να λειτουργεί επιλεκτικά: και ότι, θεματοφύλακες αυτοί της νομιμότητας, όφειλαν πρώτιστως να προασπίζουν με τις αποφάσεις τους, ως θεμελιώδες δικαίωμα, την ελευθερία του λόγου.

Τα λέμε για να προκαλέσουμε τον Τύπο και γενικά τα μέσα ενημέρωσης, που έπνιξαν στα μονόστηλα της γενικής αδιαφορίας την εξόχως σημαντική αυτή δίκη (εξαιρεση ο ολοσέλιδος «Ιός» της «Ε» 7-5-92) αν δεν επιδόθηκαν σε ασύστολη παραπληροφόρηση ότι οι τέσσερις νέοι καταδικάστηκαν για μια προκήρυξη «με φιλοσκοπιανό περιεχόμενο».

Τα λέμε πάνω απ' όλα για να επισύρουμε την προσοχή των πολιτών:

Ανάλογες ή και βαρύτερες (κατά το εισαγγελικό κατηγορητήριο) απόψεις απ' αυτές που υποστηρίζουν οι τέσσερις νέοι της «Αντιπολεμικής Αντιεθνικιστικής Συσπειρώσης», έχουν εκφράσει και διατυπώσει επανειλημμένα πολιτικοί (όπως οι **Γ. Παπανδρέου, Κ. Σημίτης, Φ. Κουβέλης, Μιχ. Παπαγιαννάκης, Αλέκα Παπαρήγα**), δημοσιογράφοι (όπως οι **Ρ. Σωμερίτης, Τάκης Μίχας**, ο υπογραφομένος), επιστήμονες, πανεπιστημιακοί δάσκαλοι κ.ά. Η φάμπρικα των δικαστικών διώξεων **αντιφρονούντων** (ως προς την επίσημη πολιτική και τις κυρίαρχες αντιλήψεις) μπορεί να άρχισε με περιθωριακούς της πολιτικής ζωής (χθες η **ΟΑΚΚΕ**, σήμερα η «Αντιπολεμική Αντιεθνικιστική Συσπειρώση», αύριο η **ΟΣΕ**). **Αλλά δεν θα σταματήσει εκεί**, αν δεν καταγγελθεί, δεν αποθαρρυνθεί, δεν ξεσηκώσει κατακραυγή.

Το θέμα δεν είναι αν συμφωνείς με φιλεργητικά και διεθνιστικά κηρύγματα ή, αντιθέτως, τα θεωρείς αφελή ή και εθνικά επιζήμια αυτή την ώρα. Ούτε αν έχεις τη γενναιότητα να αναγνωρίζεις αρετές (την τόλμη λ.χ. να πηγαίνουν κόντρα στο ρεύμα) στους αντιφρονούντες.

Είναι να προστατεύεις τα θύματα του φανατισμού και της μισαλλοδοξίας. Και είναι, κυρίως, να υπερασπίζεσαι εν παντί τον ελεύθερο στοχασμό, τη διαπάλη των ιδεών, το δικαίωμα στη διαφορά, την ελευθερία του λόγου - την ουσία, δηλαδή, της δημοκρατίας.

ΔΙΔΑΣΚΕΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ - όταν, βεβαίως, διδάσκεται και διαβάζεται.

Από τις αρχές του αιώνα μας το μέγα ιστορικό προηγούμενο:

Καλοκαίρι του 1914, παραμονές της μεγάλης ανθρωποφαγής του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, στο Παρίσι, που κυριαρχείται από πολεμική και εθνικιστική υστερία, δολοφονείται ο **Ζαν Ζωρές** ο ταλαντούχος πολιτικός, ο φλογερός ειρηνιστής και ουμανιστής, ο κήρυκας της δημοκρατίας, της ελευθερίας και του σοσιαλισμού.

Δημοσιογράφος ο ίδιος (διευθυντής της «Ουμανιτέ») είχε γίνει στόχος για την αντιπολεμική αρθρογραφία του άγριων δημοσιογραφικών και πολιτικών επιθέσεων (κάθαρμα, προδότη και πράκτορα των Γερμανών τον αποκαλούσαν), ακόμη και διαδηλώσεων με σύνθημα «Θάνατος στον Ζωρές».

Ο δολοφόνος (κάποιος ασήμαντος άεργος, ονόματι **Ραούλ Βιγέν**, τυφλωμένος από φανατισμό), απλώς πάτησε τη σκανδάλη: Τον **Ζαν Ζωρές** εξόντωσε η **εθνικιστική ψύχωση** και η **πολιτική εμπάθεια**, που αθώωσαν, πέντε χρόνια αργότερα, τον **Ραούλ Βιγέν**, με μια απόφαση σκάνδαλο για τα παγκόσμια δικαστικά χρονικά.

Ιστορικά ο πατριωτισμός του **Ζαν Ζωρές** από κανέναν πια δεν αμφισβητείται. Και οι Γάλλοι τον τιμούν - με τα οστά του στο Πάνθεον. Αλλά χρειάστηκε να κυλήσουν τα ποτάμια αίματος, που ο ίδιος είχε προφητέψει και είχε αγωνιστεί να αποτρέψει...